

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-580906-p0001-2

DFG

UB Halle | S.

1588.

1. Bretho, Iacobus Bellonius: Summa de contractis
locutionis et coniunctionis, que ex 101. institut. 25. lib. 3.
et concordantibus aliisque loc. locis, probatis, tom. 1st.
collecta sententias publice disputantes proponit.

1604.

Zieoti, Ludovicus Fustorius: De impotencia viri.
1615. Meier, Ioh. Henr.: De iure servitatis jacentis.
1624.

Wernerus, Iacobus Petrus: Discursus academicus, super quae,
Hinc illa juris vaccinatione regum in solutio[n]ibus
tempus contracti debet, vel solutionis de jure inspicatur.
Iam ob h[oc] au[m]enstib[ile]m h[ab]et[ur] si[ci]l[er] besche[n]d[er]e
nos Conventus, ut si p[ro]p[ter]a Zahlungs-Terminis angisceremus se?

1629.

Norimbergus, Iacobus Gottsprecht: Responsalibus

1631.

Premmarius, Henricus: De cessionibus et locorum

1633.

Rymenanus, Henricus
Brueckner, Hieronymus : Subsequentem pontionum

Decadem . . . discussiōnēm praeponit . . .

Brueckner, Hieronymus : Exercitatio juri D'ca, quo
Decadem pontionum & donacionum materia reman-
tium . . . publicos submittit examini.

1646.

Möller, Johannes : De jure repressione

1650.

Möller, Johannes : De sequestriōne

1648.

Appelstorren, Johannes : De separacionibus.

Möller, Johannes : De patria potestate

1649. Bugnani, Theophilus : De sponsalibus

Möller, Johannes : De jure emphyteutico

1653.

Möller, Johannes : De legatis

1653.

Schuetzen, Benjaminus : De jure amstelae

1658.

Muller, Thomas : De jure accrescendo.

1688.

Tode, Iacobus Hermannus, a : Disputationis iuridicae cabitus
de rebus questionibus iuris tam publici, quam privati
controversiarum

1664.

Ohrandt, Iohannes Melchior : De jure archivie.

Ohrandt, Iohannes Melchior : Responsabilis

Ohrandt, Iohannes Melchior : De potestatibus personarum

Ohrandt, Iohannes Melchior : De ultimis arbitriis
regulatione jure.

1662

Ohrandt, Iohannes Melchior : De mandatorum causa et
dere clausula materii grammatica.

1664.

Sole, Iohann Hermannus, & : De fisiognomia

1665.

Sole, Iohann Hermannus, & : Omnes scientiae nostrae
proscriptae ac cinctae, iurisq. tam publici, quam privat
Cultoribus s. p. d.

Obrant, Iacob Melchior : De locutione et conductione

Sole, Iohannes Hermannus, & : Specimina orationis

1669.

Schmidius, Iohannes : De competencia fori ex
causariis iustis

vn2. 41. 5
JESU AVSPICE
POSITIONES HASCE JURIDICAS

De

SPONSALIBVS

Permissu Amplissimi in Alma
Erfurdensi Academia I^Ctorum
Ordinis

PRÆSIDE

Viro Clarissimo & Consultissimo
DOMINO

ERNESTO - GOTHOFR^E
DO NORINBERGIO I. V. D.

eiusdemq; Facultatis Collega dignissim Q, Fra-
tre meo honorando

In Auditorio I^Ctorum ad d. Mart.

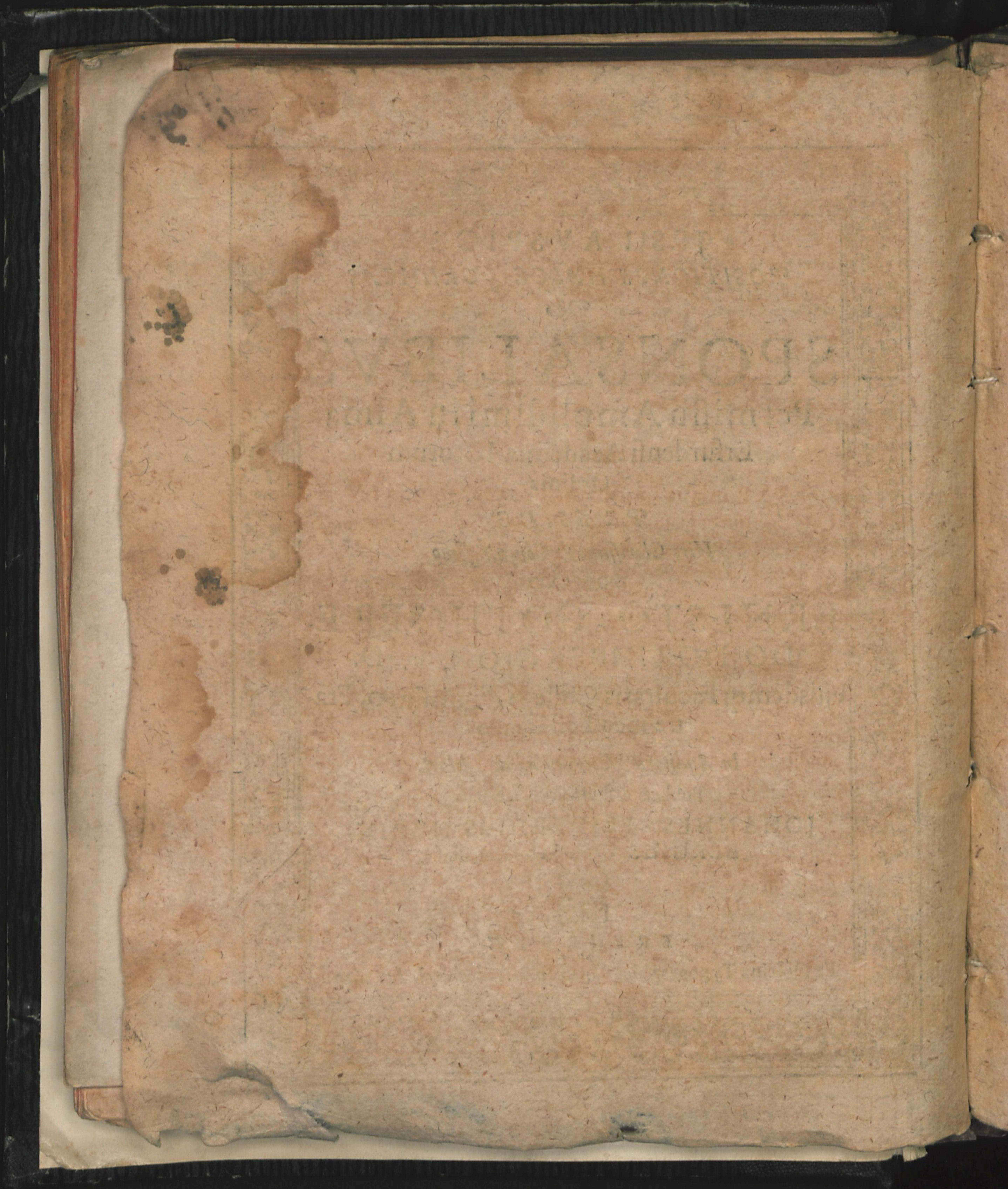
Publicæ disquisitioni subjicio

JOHANNES - FRIDERICUS NORIN-
BERGIUS Ordnufia - Thuringus.

ERFURDIA

Ex Officina Typographica Christophori Mechleri, An. 1629.

De SPONSALIBUS

Thesis 1.

SPONSALIA sunt mentio & re promissio futurum nuptiarum. Florentius JC. in l. 1. de Sponsal. qvem secutus est, Pontifex in c. nostrates 30. q. 5. Vide Alberic. Gentil. lib. 2. de Nupt. cap. 1.

2. Sponsalia à spondendo dicta putat Ulpianus, nam moris fuit Veteribus plerumq; stipulari & spondere sibi uxores futuras l. 2. b. t. Unde & sponsi & sponsæ appellationem natam afferit Florentinus in l. 3. b. t.

3. Vocantur etiam passim conditiones velut in l. ult. b. t. l. fin. de Proxenet. propterea qvod in sponsalibus nuptiarum fierent pactiones & de dote, donationibus, promissionibus & conditionibus qvibusdam conveniretur. Hottoman. de Cast. Nupt. cap. 1. circ. fin.

4. Causa efficiens sponsaliorum sunt Personæ habiles, & quæ à contrahendis sponsalibus non sunt prohibitæ. Prohibentur quædam Absolutè & generaliter, quædam determinatè & specialiter.

5. Absolutè prohibentur, qvi vel propter defectum consensus, qvales sunt furiosi l. 8. b. t. l. 16. §. 2. de R. N. c. dilectus 24. X. de Sponsal. nisi habeant dilucida intervalla arg. l. 14. de

ESTINAT ALLEGATORIUM DE NUPERTIA
Offic. Presid. & insanè ebrii, nisi sobrii recognoscant, quæ
promiserunt ebrii. Beust. de spons. c. 11. item amantes, cum non
minus rationis sint expertes quam furiosi Alber. Gentil. de Nupt.
lib. 3. c. 7.

6. Vel propter generandi impotentiam, quales sunt castrati §. 9. Inst. de Adopt. l. 6. §. 1. de lib. & posth. l. 6. §. 2. de jur. Patron. quorum vitium est insanabile arg. l. 39. §. 1. de Jur. dot. Frigid. l. 10. C. de Repud. tt. X. de frigid. & malef. item infantes l. 14. b. t. c. literas. c. accessit c. ad dissolvendum de spons. Impub. ne ullo cum homine sponsalia contrahere possunt.

7. Etas nimis proiecta olim etiam impediebat cunctias ex l. Papia Poppæa. Ulp. fragm. tit. 16. quod tamen à Justiniano correctum l. 27. C. de Nupt. l. 12. C. de legit. hered. non quod magnopere probentur talia senum conjugia, sed quod tollentur; sane cum vero suo fine plerumq; ea destituantur, in Republ. haud facile erunt permittenda. Sutbold. disp. Inst. 2. aphor. 27.

8. Determinatè & specialiter prohibentur illi, qui per se ad matrimonium contrahendum habiles, cum hæc vel illâ personâ contrahere non possunt: cuius prohibitionis causam primam pono personarum inter se Propinquitatem, quæ rursum in duo membra abit: Cognitionem vel Affinitatem. Sutbold d. disp. 2. aphorism. 28.

9. Cognatio in genere est jus quoddam inter certas personas, quæ natura vel legis fictione inter se cognatae sunt, institutum l. 4. de Gradib. Bechstad. Collat. jur. Connub. part. 1. cap. 1.

10. Estq; vel Naturalis vel Legalis; quavarum illa ex carnaли propagatione descendens, derivatur in omnes, qui ex generatione communionem ejusdem familie habent. Vid. l. 195. §. 2. & 4. de V. S. Althus. Dicæolog. lib. 1. c. 7. n. 12. 13. 14. Hæc ficta nimirum ex adoptione proveniens inter adoptantem liberosq;

rosq; ejus & adoptatuta in lucitur §. 2. Inst. de Adopt. l. 23. ff.
eod. non autem & hujus liberos §. 3. vers. ejus vero. Inst. de Nupt.
Buchst. d. p. 1. c. 4.

11. Subdividitur utraq; Nam Naturalis cognatio interdum mere est naturalis, interdum Naturalis & civilis simul. Prima per concubitus vagos & ex filiis inde natis l. 4. §. 2. v. & quidem de grad. Posterior ex leg. nuptiis nascitur d.l. 4. §. 2. vers. utroq;. & olim ex concubinatu probato etiam oriebatur. Petr. Greg. Tholosan. synt. iur. i. 1. ver. 1. b. g. c. 8. n. 4.

12. Legalis cognatio est. qva ad si. Mitudinem graduum naturalis inducta est. Tholosan. d. loc. n. 6. Ea autem vel secularis vel spiritualis est. Secularis per cooptationem in filium pr. Inst. de Adopt. successoris causa §. 2. & tt. Inst. de legit. agnat. success. Spiritualis per susceptionem ex bapt. & matri sacro confirmationis & doctrinæ atq; etiam testimonii causa constituitur. Sutholt d. disp. 2. apho. 29. Covarr. p. 2. de Matrim. e. 6. §. 4. n. 1.

13. Qvamvis vero cognatio spiritualis tam apud Justinianum l. 26. C. de Nupt. qvam Pontificios tt. x. de cognat. spirit. sponsalibus creet impedimentum. Covarr. d. loc. In Ecclesiis tamen Augustanae Confessionis prohibitionem hujusmodi tanquam commentitiam prorsus rejiciendam esse tradie. D. Phil. Melanicht. in loc. de conjug. & Ethic. de Arb. consang. & exemplas hanc asserit etiam Bidenbach. de consang. q. 4. in fin. secundum Luther. Tom. 2. Jen. ger. fol. 273. Vide omnino consilia Pfeils cent. 1. consil. 5. adde VVesemb. de R. N. n. 4. Cypr. de spons. c. 6. §. 4.

14. Missa ergo cognatione spirituali ad Naturalem & Legalem revertamur, ob qvas qvasdam personas matrimonio coniungi legibus nostris prohiberi certū est, sed quænam sint illæ incertū. Qvare cū hæ ex lineis in qvas dividitur cognatio, & gradibus qvibus distingvuntur lineæ, debeat estimari, ante-

quam quousq; prohibitio ista sese extendat, quæramus, de u-
troq; erit præmittendum.

15. Gradus dicitur habitudo h. e. mensura distantium personarum, qva cognoscitur, qvota cognitionis distantia duæ pluresve personæ differant. Covarr. d. loc. §. 6. n. 6. Gradus dicti per metaphoram ad similitudinem scalarum locorumq; proclivium, quos per gradus ita ingredimur, ut à proximo in proximum h. e. eum qui ex illo quasi nascitur, transeamus l. ult. §. 10. de Gradib. Estq; vel Directus vel Indirectus. Directus est, qui est in linea directa. Indirectus qui est in Indirecta sive obliqua.

16. Linea hic nihil aliud est, quam collectio personarum ad eundem stipitem communem relatarum, qvæ duplex, Recta & Transversa l. 9. & 10. de Gradib. Recta est vel superior sive Ascendens, qvæ parentum, vel inferior sive descendens, qvæ liberorum est l. 1. in p. de Grad. l. 9. eod. Inde quoq; parentes appellantur Ascendentes & superiores; liberi descendentes & inferiores Novell. 118.

17. Linea superior sive Ascendentium dicitur, in qua sursum versus ad generantem personam rectâ ascenditur à persona generata, ut à filio ad patrem, ab hoc ad avum, inde ad proavum, Abavum, Tritavum, qvi omnes parentum nomine continentur l. 51. de V. S. d. l. 10. §. 7. de Grad. qui supra hos sunt, majores vocantur d. l. 10. §. 7. de Grad. l. 4. §. 2. de ius voc.

18. Inferior sive descendens est, in qvâ à generante, descenditur ad generatas, veluti à patre ad filium, inde ad Nepotem, Pronepotem, Abnepotem, Atnepotem, Trinepotem, qui ultra hos sunt posteriores vocantur d. l. 10. §. 7. de Grad. Etsi & aliquando quoq; liberi l. 220. de V. S. sicut & aliquando filii nomine omnes liberos intelligimus l. 84. eod. Tholos. d. lib. 9. c. 9. n. 16.

19. Tran-

19. Transversa est illa, in qua ab una persona, de ejus cognatione queritur, ad communem parentem, quem vulgo stipitem appellant, ascenditur, & ab eodem in altero latere rursus descenditur, veluti a fratre ascenditur, ad patrem, & ab illo rursus descenditur ad alterum fratrem.

20. In numerandi calculo aliis modus est J. Civilis, alias J. Canonici, quia horum diversi fines, ad quos stemmata ordinant & gradus distinguntur. ad sedem apostolicam 35. q. 5. De J. Civili una est regula, Quot sunt generationes, tot sunt gradus §. 7. Inst. de Grad. Quacum in effectu coincidit haec; Quot sunt personae tot sunt gradus dempta una. Quae regulæ clare quidem patent in linea recta; in linea v. indirecta, quoniam a latere ad latus perveniri nequit, nisi per eum transseas, a quo veluti communi limite utrumque latus descendit, necesse est primum ut ab eo de ejus cognatione queritur ad communem cognationis istius duplicitis autorem sursum progrediatis & inde rursus deorsum ad alterum, de quo & ipso queritur, pervenias. Beza de Repud. pag. 20. Vide etiam th. præc.

21. Computatio Jur. Canonici in linea recta cum Jur. Civili convenit: differt ab eodem in computatione linea transversalis, quam distinguit in æqualem & inæqualem. In æquali hanc habet regulam; Quoto gradu personae conjungendæ distant a stipite communi, eodem a se invicem distant. In inæquali hanc; Quoto gradu remotior distat a communi stipite, eo etiam distinguntur conjungendæ personae, de quibus agitur, inter se. c. fin. x. de Consang. & Affin. Tholos. d. lib. 9. c. 9. n. 26. Covarr. part. 2. c. 6. §. 6. n. 7.

22. Computatio autem Jur. Canonici, quantum inconvenientiae contineat, cuivis obvium est, & ad oculum demonstrat, Hottom. Beza. Alb. Gentil. & novissime Rittershus. lib. 1. diff. cap. 5. Unde quamvis non immerito longè præferendam canonicae civilem supputationem existimet Beza, sciendum tamen,

tamen, quod non obstante consideratione Bezae & aliorum, in Consistoriis plerisq; omnibus computatio Jur. Canonici observeretur & secundum eam pronuncietur. Vide Beust. de Matrim. c. 51. in fin. Cypr. de Matr. p. 2. c. 6. §. 3.

23. His ita præmissis, videamus quousq; sponsalia sint inter cognatos prohibita. Et quidem in linea recta convenientiunt jus divinum, Civile & Canonicum, quia omnia isthæc habent prohibitionem sponsaliorum inter has personas usq; in infinitum Levit. 18. v. 7. item v. 10. §. 1. Inst. de Nupt. l. 53. ff. eod. c. progeniem c. de consanguinitate sua c. in copulatione fidelium 35. q. 3. Qvod etiam extenditur ad Parentes & Liberos Adoptivos tiam soluta adoptione d. s. 1. Inst. de Nupt. l. 14. §. 1. l. 55. ff. 10d.

24. Qvod etiamnum in linea transversa æquali verum est, ubi sponsalia primo gradu æque omni jure prohibita de Jur. divino Levit. 18. v. 9. Civili §. 2. Inst. de Nupt. Canonico. c. quod autem. 35. q. 1. quomodo cumq; juncti sint l. 8. l. 14. §. serviles. l. 54. de R. N. Idemq; obtinet in fratre & sorore adoptivis, durante scilicet adoptione d. s. 2. Inst. de Nupt.

25. Non ita in linea transversa Inæquali: nam Jura divina & civilia in hac linea prohibent sponsalia inter eos, qui sunt sibi parentum & liberorum loco Levit. 18. v. 12. §. 3. & 5. Inst. de Nupt. l. 17. C. eod. Canonica vero inter Collaterales indistinctè usq; ad quartum gradum inclusivè (facta suppeditatione secundum idem jus Pontificium) prohibent c. pen. & ult. x. de Cons. & Affin. quo sit, ut qui non sunt sibi parentum loco, tamen interdum conjungi nequeant, & contrà qui habent istum ad invicem respectum, possint conjungi. Sutholt. d. disp. 2. aphor. 38.

26. Sed nostræ Ecclesiæ medium veluti sectantes, tertium gradum lineæ inæqualis prohibent, eundem vero in linea æquali permittunt, prout in Consistoriis responderi testatur

Coler.

LIBERALIA

Coler, decis. 2. Schneid. de Nupt. rubr. de Arb. consang. n. 8. Beust.
de Matrim. c. 56. Facit Thürfürstl. Sächs. Kirchen vnd Po-
licey Ordnung fol. 188. ibi, die Ehe wird im vierdten Glied (li-
niæ scil. inæqualis) nachgelassen Dn. Major. in disp. de grad. jur.
div. prob. c. 12. th. 22. Nostræ tamen Erfurtensis Civitatis Con-
stitutio tertium etiam æqualis lineæ gradum prohibuit, ut in
quarto demum, sive æqualis sive inæqualis lineæ gradu nuptiæ
sint permittæ. Ordin. Polit. tit. 25.

27. Et hactenus de Cognitione. Affinitas est propin-
qvitas, qvæ per nuptias masculus consanguineis fœminæ &
fœmina consanguineis viri conjungitur. Hinc qvia conju-
gum cognati non sunt, inter se affines, sit, ut pater & filius duas
sorores ducere possint, mater & filia duabus fratribus nubere,
itemq; pater & filius cum matre & filia, pater & filia cum so-
rore & fratre; mater & filius cum fratre & sorore, duo fra-
tres cum duabus sororibus, fraterq; & soror cum sorore & fra-
tre diversæ cognitionis & vice versa conjungi possint. c. quod
super X. de conf. & Affin. §. 8. Inst. de Nupt. Et qvamvis matri-
monia inter prædictas personas contracta raro esse felicia af-
serant multi, sciendum tamen, ex ejusmodi eventibus non es-
se perpetuò ferendum judicium, cum etiam aliorum conjugi-
orum adversitates sint assiduæ comites 1. Cor. 7. v. 28.

28. Porro qvia Affinitas est qvoddam qvassi simulacrum
Cognitionis, eodem modo prohibentur inter se contrahere
Affines, qvo cognati & inter eosdem gradus. Ergo qvi inter
Affines sibi sunt parentum & liberorum §. 6. & 7. Inst. de Nupt.
l. 12. §. 4. ff. eod. l. 4. §. 7. de Grad. vel fratum & sororum loco
l. 5. l. pen. & ult. C. de Incest. Nupt. jungi nequeunt Jur. Civili.
Schneidevv. in prb. affin. n. 10. & 11.

29. Qvod jure Canonico prorsus est indubitatum; quip-
pe qvo præter hos, qvi parentum & liberorum loco habentur,
in reliquis ad instar cognitionis ad quartum usq; inclusivè

B

gradum

gradum affinitas, ex moriente conjugē contracta obstat, qvo
minus superstes conjux cum ulla intra quartum cognationis
gradum p̄̄morienti conjugi sanguine conjuncta, q̄eāt con-
trahere persona c. non debet de Consang. & affin. Clariſ. Dn. Ren-
neman. Jurisprud. Justinian. disp. 8. th. 31.

30. Qvamvis Ecclesia Reformata h̄ic iterum medium
viam eligens non modo qvarto, sed etiam tertio cognationis
gradu, priori conjugi junctam personam superstiti jungen-
dam, permiserit. Constit. Elect. Maurit. anno XLIII. Quem tamen
& ipsum Erfurd. Civitat. constitutio prohibuit, ut ante in cognatio-
nis gradibus est dictum. Clariſ. Dn. Renneman. d. loc.

31. Et h̄ec de prima Prohibitionis causa determinata seu
speciali nempe Propinquitate dicta sufficiant. Aliæ præterea
erant causæ speciales ob qvas matrimonium inter certas per-
sonas vel certo loco non admittebatur. Sic qvi non erat Civis
Romanus, non habebat Romæ jus Connubii pr. Inst. de Nupt.
Ita etiam Senator non poterat ducere libertinam, aliamve fo-
minam humilem l. 23. 27. 44. 58. 34. §. ult. 31. 42. §. 1. 47. ff. de
R. N. l. pen. C. evd. Sed hoc mutatum est Novell. 78. c. 3. & 117.
l. fin. C. b. t. Arth. sed novo jure C. de nat. lib. Præterea nec Pra-
fes poterat ducere Provincialem l. 38. 57. 63. & 65. b. t. tt. C. si
qvac. præd. pot. nec tutor pupillam l. 36. 37. 59. 60. 62. 64. §. 1.
66. 67. b. t. tt. C. de Interd. matr. int. tut. Sutholt. d. disp. 2. aphor.
46. Verum ab hisce prohibitionibus Civilibus secundum jus
Pontificium & consuetudinem harum regionum recessum
creditur. Beust. de spons. c. 21.

32. Cæterum ex dispensatione Sponsalia possunt contra-
hi licite inter gradus prohibitos. Dispensatio vero concessa
est non tantum S. Pontifici ut vult Tholosan. d. lib. 9. c. 11. n.
23. sed cuivis qvi legem tulit, vel illius ferendæ potestatem ha-
bet. Neq; tamen concessa est ubiq; nam contra jus naturale
& mandatum Dei nulla unquam hominis valet dispensatio,
qvan-

qvanquam ubi humanæ autoritatis est dispositio, humanæ
qvoq; potestatis est dispensatio. Bechst. Collat. jur. Connub. c. 9.

33. Modo fiat ex justa causa, qvæ rationi consentanea sit
& in commune bonum, pro qvo lex omnis cōstituta, dirigatur
c. et si illa. c. dispensationes c. tali. i. q. 7. Covarr. d. loc. §. 9. n. 16.
Cujusmodi sunt bonum pacis publicæ inter magnos Princi-
pes; favor liberorum ex tali matrimonio jam contracto na-
torum, item ut infidelium ad fidem conversorum nuptiæ an-
te contra jura contractæ maneant ratæ. Kling. de Matr. tit. de
Dispensat. & post eum Clariß. Dn. Rennem. d. disp. 8. th. 41. lit. i.
Huc usq; de Causa Efficiente.

34. Materia sponsaliorum sunt Nuptiæ futuræ, qvæ in
sponsalibus per reciprocam interrogationem & responsio-
nem, vel ab ipsis personis conjungendis, vel aliis eorum nomi-
ne institutam serio promittuntur inter marem & foeminam,
de qvorum conjugatione agitur, postea conficiendæ. Ex qvo
non ipsæ Nuptiæ, sed spes tantum de futuris nuptiis existit l.
6. de spons. l. 13. §. 3. ad L. Jul. de Adult. l. 2. C. de Repud. Clariß.
Dn. Rennem, d. disp. 8. th. 57. lit. a.

35. Omnia ergo sponsalia, si proprie loqui velimus, sunt
de futuro, nulla de præsenti. Sponsalia enim qvæ de præsenti
vocant Canonistæ, sunt verum matrimonium arg. l. 30. de
R. J. (jure tamen Canon. requiritur etiam benedictio sacra c.
aliter 30. q. 5. c. 13. de Præsumpt. ut & Leon. Nov. 74.) & im-
priè appellantur sponsalia respectu vinculi matrimonialis;
possunt tamen appellari sponsalia, respectu executionis ma-
trimonii & copulæ futuræ, quia uterq; spondet in futurum, re-
spectu consummationis, sed respectu vinculi promittit de præ-
senti. Sutholt. d. disp. 2. aph. 9. Hillig. D. E. lib. 13. c. 18. lit. d.

36. Porro accedit Promissioni huic eriam qvandoq; ar-
tha, vulgo nostris Malschaf. l. 3. l. fin. c. h.t. hiujus nomine da-
tur ferè semper annulus l. 36. §. 1. de donat. int. vir. & ux. l. 5.

S. 15. de Instit. act. l. 11. S. 15. de Act. empt. Plinius lib. 33. cap. 1.
ad hoc ut fidem faciat promissionis nuptiarum in sponsalibus
factæ. Unde & ea desponsata præsumitur vel rupta, qvæ
annulos in digitis defert c. illud. 11. de Præsumpt. Tholosan. lib. 8.
c. 7. n. 6.

37. Neq; tamen arrhas intervenire necesse est: ut enim
matrimonium sine dote esse potest l. fin. C. de donat. aut. nupt.
ita sponsalia citra arrham c. tuæ. 25. X. de spons. VVesenb. in Pd-
rat. de spons. n. 6. Qvanqvam ut th. præc. dictum, arrhae ple-
rumq; intervenire solent d. l. 3. d. l. fin. C. h. t. l. 16. C. de Epis-
cop, aud. Adeoq; ut sæpe etiam per solam arrharum dationem
sine alia promissione sponsalia contrahantur. Schrader. Præ-
ticab. Qvæst. tit. 10. de Nupt. n. 47. Schneidv. de Nupt. p. 1. n. 19.

38. Insignitus autem sponsa annulo in quarto digito à
pollice, qvem vocant medicinalem, qvia in eo qvædam vena
est sanguinis ad cor usq; perveniens c. fœminæ. 30. q. 5. Melius
rationem explicasse videtur Disarius apud Macrobius lib. 7.
c. 13. dum tradit ex libris Anatomicorum, ex communi con-
sensu annulum in digito, qvi minimo vicinus est, manu præ-
cipue sinistra gestatum, qvod nervus qvidam de corde natus
sursum pergit usq; ad digitum manus sinistræ minimo proxi-
mum & illic desinit implicatus cæteris digitii nervis, & ideo vi-
sum veteribus, ut ille digitus annulo tanquam corona circum-
daretur. Tholos. d. loc. n. 16.

39. Dantur & Artharum nomine alia etiam, ut catena,
nummive tum aurei tum argentei l. 2. C. qvand. lic. ab empt.
reced. vel qvidvis aliud. Qvorum pignorum proptium est,
ut si, qvæ sponsalia major contraxit, nolit nuptias exseqvi,
tenetur arrhas duplicates restituere; si minor contraxit, sim-
plas restituat; & si qvī dedit non contrahat, amittat. Nisi
sine culpa alterutrius dissolvantur sponsalia, puta morte alte-
rutrius, vel lege nuptias prohibente, vel solutionem permitten-
te l. 3.

te l. 3. l fin. C. h. 2. Tholos. d. lot. n. 12. Covarr. p. 2. c. 3. 5. 7. n.
13. Beust. de spons. p. 1. l. 6. Et tantum qvoq; de Materia. Suc-
cedit sponsaliorum forma.

40. Qvæ consistebat olim plerumq; in solenni verbo-
rum conceptione, testimoniæ, instrumentorum confectione
l. 7. b. t. l. 13. l. 22. C. de Nupt. l. pen. C. de Repud. item interve-
niente annulo & osculo nonnunq; Sponsalia constitue-
bantur l. 16. C. de donat. aut nupt. de qvo vide Hottom. de Cast.
Nupt. c. 4. Hodie in Consensu nudo l. 4. & 11. de spons. cum l.
30. de R. J. qvo solo perficiuntur sponsalia, dummodo ille fu-
erit Legitimus.

41. Legitimitas autem Consensus consistit vel in Sub-
stantialibus vel Accidentalibus. Substantiale hujus consen-
sus est, qvod non ex errore unius contraheantum sit inductus;
nec vi vel metu majori extortus.

42. Quid igitur si contrahentes in aliquo errarint, num
protinus nihil actum dicetur? non equidem, sed ita rem di-
stingvi oportet, ut si error sit circa substantialia sponsalio-
rum, qualis est error in persona, ut si quis confirahat cum Ti-
tia, qvam putat esse Pamphilam, reddat sponsalia nulla arg.
l. 9. de contract. empt. Etiamsi concubitus ex eodem errore
probabili sit subsecutus, cum consensus & non concubitus
matrimonium efficiat l. 30. de R. J. & plerumq; hoc casu do-
lus soleat intervenire, qui decipienti noti debet patrocinari
l. 1. de Except. dol. Beust. de Matrim. c. 34. in. pr. Schneidev. de
Nupt. p. 4. de divorc. n. 56.

43. Idem est si erretur circa qualitatem essentialiem, ut
potentiam generandi, item statum, ut qvia est servus qui pu-
tabatur liber, deportatus qui credebatur civis, vel si circa ne-
cessitudinem, ut qvia ignorabas esse amitam, sororem, qvacum
contraxisti. Sutholt d. disp. 2. aphor. 49. & seq. Cum enim ad
substantiam sponsaliorum reqvirantur personæ, eaq; certæ,

& ad contrahendum habiles cum natura tum. lege, seqvitur,
qvod ubi tales deficiant, nec sponsalia recte contrahi queant.

44. Si vero circa accidentalia, ut si putetur dives, qvæ
paupertina est, pulchra qvæ deformis, modesta qvæ lasciva,
proba qvæ austera, nobilis qvæ plebeia, sponsalia non vitier.
Alb. Gentil. de Nupt. lib. 3. c. 3. & 4. VVesemb. in Parat. de R. N.
n. 8. etiam si dolus alterius dederit causam huic errori, ut si
virgo per mendacium & fraudem dicta sit large dotata, pul-
chra, nobilis, atq; ita juvenis inductus ad contrahendum, qvi
aliás eam non duxisset, si sciyisset eam inopem, morbosam &
deformem. Sutholt d. disp. 2. aphor. 52. Covarr. p. 2. c. 3. §. 7.
n. 4.

45. De errore circa Virginitatem elegans disquisitio est,
an is Sponsalia vitiet, ut si quis promiserit vitiatae, quam puta-
bat Virginem? Et quanquam *Vvesemb. in Parat. de R. N. n. 8.*
eam retineri operose satis fvideat, idemq; Pontifex in c. un. 29.
q. i. severè jubeat, & operi huic caritatis remissionem pecca-
torum, divina sanè avthoritate promittat in c. inter. 20. X. de
spens. Contrarium tamen J. divino Deyter. 22. v. 21. humano
l. 11. §. 5. de Act. empl. rationi insuper bonisq; moribus Nov. Le-
on. 93, convenientius putamus. Id qvod reconciliatione ta-
men prius tentata, non impetrata probat quoq; Luther. Me-
lancht. Beza. Schneidev. p. 4. de Nupt. n. 59. cum seq. Beust. de
Matrim. c. 34. & 35. & etiamnum in Consistoriis nostris serva-
*ri testatur Reusner. lib. 4. deif. 5. Devirginatio qvomodo pro-
bari posset, vide apud Arnise. de J. Connub. c. 2. Sedt. 3. n. 16. &*
seqq. Alb. Gentil. 7. de Nupt. c. 9.

46. Hæc de Errore. Alterum qvod ad substantiam legi-
timi consensus requisiimus, est quod non debeat esse vi me-
tuq; extortus. Cum enim consensum impedit vi & coactio,
ideo coacta sponsalia sunt nulla, qvia destituantur consensu-
l. 17. C. de Nupt. l. 134. de V. O.

47. Me-

47. Metum autem vim hoc loco intelligo eam, quæ potest cadere in constantem virum, ut sunt metus mortis, cruciatus corporis, mutilationis membra, amissionis omnium vel majoris partis bonorum l. 1. 2. & l. 3. quod met. caus. c. cum dilectus. c. Abbas de his quæ vi met. caus. Clariss. Dn. Rennem. d. disp. 8. thes. 44. lit. E. cuius determinatio arbitrio Judicis relinquenda, qui ratione habita personæ meruentis aliter eum aestimabit in foemina, aliter in viro Sutholt d. disp. 2. aph. 54. VVesemb. de R. N. n. 8.

48. Non reverentiale, veluti si quis tantum ex obsequio & reverentia, quæ Prælatis; Parentibus & superioribus debetur, contraxit sponsalia cum virginie, quam non erat ductus, hunc enim sufficientem non esse ad infirmando sponsalia puto cum Schneidvv. p. 2. de Nupt. n. 28. nisi præcedentibus minis illatis ab eo, qui solet quod minatur exequi. Schneidew. d. loc. Covarruv. d. part. 2. c. 3. §. 6. n. 4.

49. Justus ergo metus sponsalibus tantum officit, idq; non ita, ut sponsalia metu contracta, ex aqvitate rescindatur. Sicut sit in aliis contractibus tt. quod met. caus. sed ut sint ipso jure nulla c. significavit X. de eo qui dux. in matrim. c. 14. & 15. de spons. Panormit. in c. 14. n. 2. & post eum Sutholt aphor. 55.

50. Adeo ut ne subsistant juramento firmata. text. in d. c. significavit. Gloss. expreß. in d. c. 2. de his quæ vi. Etiamsi metui forsitan causam dederit sic coactus c. veniens X. de spons. Clariss. Dn. Rennm. tb. 44. lit. f. Nisi is qui ita contraxit deinde ultro cohabitet. Nam tum per spontaneam illam cohabitatem metus purgatur l. 2. C. de iis quæ vi vel met. caus. quasi novo accidente consensu, & sponsalia valent c. ad id. 21. X. de spons. Covarr. d. part. 2. cap. 3. §. 6. n. 1.

51. Porro ne libertas illa conjugii in effrenem abeat licentiam, ita ea temperata esse debet, ut una adhibeatur Consensus Parentum. Hunc enim honorem exhibere filios parentibus

LXXXVII
tentibus suis & Deus & sua cuiq; ingenita natura jubet, adeoq;
& divino & naturali dicimus adhibendum in contrahendis
sponsalibus parentum consensum, non tamen ut loqvuntur,
de necessitate sed honestate, qvia si omittatur, licet peccetur
contra Deum & honestatem, non tamen protinus ipso jure
nulla sunt sponsalia. Sutholt d. disp. 2. aph. 56. Grotius de Jur. bell.
& pas. lib. 2. cap. 5. n. 10. Riemer. dec. 2. q. 4. & 5. Frantz. Exerc.
Inst. 2. q. 3. n. 4.

52. Qvod idem de Jure Canonico statutum existimat Sutholt aphorism. 57. sed male, cum contrarium sit diserte cautum
a D. Ambrosio c. honorantur 32. q. 3. Tertulliano lib. 2. ad Iul.
xor. a Papa Evaristo c. aliter: Nicolao c. nostrates. 30. q. 5. Le-
one c. qualis ib. Honorio c. 1. de despens. imp. Clemente tertio c.
videtur, qvi matr. acc. poss. item in Concil. Arelat. c. viduae. 27.
q. 1. & Toletano c. fin. 32. q. 2. Meldensi c. fin. 36. q. 2. Clariss.
Dn. Rennem. d. disp. 8. th. 50. lit. a. Cujac. Duaren. Coras. Vultej.
Alb. Gentil. Beust. Cypræ. Borcholt. Riemer. dec. 2. q. 4.

53. Qvamvis etiam diversum statuerit Synodus Tridentina, qvæ hujusmodi clandestina rata & vera facit sponsalia,
ut anathemate damandi sint, qvi ea rata & vera esse negant,
& parentes ea rata & irrita facere posse affirmant, qvæ subin-
de tamen Ecclesiæ Dei ex justissima causa detestata fuerunt,
Num recte? Negat hoc Clariss. Dn. Renneman. d. th. 50. lit. c.
qvem vide.

54. Cum J. Canon. concordat jus Civile, quo consensus
Parentum ita est de essentia matrimonii, ut eo neglecto spon-
salia non rescissione egeant, sed sint ipso jure nulla l. 2. de R.
N. S. 12. Inst. eod. Donell. lib. 3. Comm. 20. Riemer. d. dec. 2. q. 5.
Adeo ut etiamsi paris conditionis sint contrahentes, etiamsi
majorennes, vel parentes causas dissentendi nullas adferant,
non tamen subsistant Sponsalia sine consensu parentum con-
tracta arg. l. 8. de Public. in rem act. Clariss. Dn. Rennem. th. 51.
lit. e.

LIBERUM TESTAMENTUM

lit. e. Qvod etiam de .I Statutario nostræ Reipubl. dicendum tit. 26.
§. Als segen menniglichen wes Standes etn jeder sey/ & s.
würde aber/ verb. jemand wer der were &c.

55. Imo etiamsi concubitus sit invitis vel ignaris parentibus subsecutus, nihilominus tamen sponsalia hujusmodi sint irrita parentibus constanter redamantibus censenda, Clariss. Dn. Rennem. d. loc. Sutholt d. disp. 2. aphor. 58.

56. Qvanquam ex neglectu paterni consensus nequam sufficiens & justa ad filium exheredandum sit causa Nov. 115. c. 3. Sutholt d. aph. 60. Gilken. ad Ayth. Non. licet C. de liber. præterit. Præterquam si ad turpem & infamem personam sese filius applicuerit Borcholt de Gradib. c. utr. pat. poss. fil. exhered. Qvod idem statuitur in filia, qvæ si luxuriosam vitam degere maluerit, quam patri maritum cum dote dare volunti obsequi, exheredari potest d. c. 3. §. 11. Sutholt d. aphr. 60. circ. med.

57. Cæterum consensus Parentum sufficit, etiamsi silencio præsumptus sit l. 5. C. de Nupt. l. 7. §. 1. ff. b. t. præcedere tamen debet, J. Civili pr. just. de Nupt. Nec enim consensus post sponsalia injussu contracta retrotrahitur, sed ab eo tempore tandem incipiunt esse sponsalia legitima, qvando interpositus est consensus, qvod probant non tantum d. pr. Inst. de Nupt. sed & l. si uxor. 13. §. 6. in fin. de Adult. l. 68. dejur. dot. l. 6. C. de Nupt. Riemer. d. dec. 2. q. 4.

58. Verū hactenus qvæ dicta sunt, de illis parentibus accipi debent, in qvorum potestate sunt liberi contrahentes pr. Inst. de Nupt. De emancipato enim, quo minus is sine consensu sponsalia contrahere possit, dubitandum non est. l. 25. de R. N. §. 6. quibus. mod. jus patr. potest. solv. qvod idem statuitur de filia, nisi sit an. 25. minor sive virgo, sive vidua, qvæ nuptura patris l. 18. l. 20. Cde Nupt. vel in hujus defectu matri, tutori & propinqvorum d. l. 20. Dowell l. 13. c. 20. judicio submittere se debet. Clariss. Dn. Rennem. th. 48.

C

59 Qvod

59. Qvod si inter patrem, matrem, propinqvos & filiam
de delectu inter plures conditiones oblatas non conveniat, ju-
dicis cognitioni causa erit committenda d. l. 18. C. de Nupt. l. 1.
l. 20. eod. Donell. d. l. 13. c. 20.

60. Sed quid de patre, cuius jura propter avi concurren-
tiam sunt suspensa? Et quidem si pater ipse sit in patris sui po-
testate, in filii nuptias & avunc & patrem consentire debere
l. 16. §. 1. de R. N. nisi ex eadem familia uxorem ducat l. 3. ff. eod.
Ant. Gvibert. de Matr. Pacius centur. 5. q. 48. In filiae vero avi
autoritatem sufficere putamus d. l. 16. 9. 1. de R. N. Grotius d.
tract. l. 2. c. 5. n. 10. non quod maturandae magis puellarum
nuptiae, prout Tiraqvell. in ll. connub. 1. n. 45. conficit, sed quia
ex hac suus heres non agnoscitur §. fin. Inst. de Patr. pot. Hillig.
D. E. 13. c. 20. lit. m.

61. Et haec quidem omnia Juri Civili, quod Justinianus
nobis scriptum reliquit, sunt consentanea, quod jus quia de
consensu parentum in sponsalibus explorando est justissi-
mum, in pleriq; Christianorum maximè v. Reformatæ Reli-
gionis locis non tantum in usum est revocatum, sed etiam ex
identitate rationis ad matrem, & filios emancipatos sine æta-
tis discrimine meritissimo sic extensum, ut sponsalia à libe-
ris non reqvisito parentum assensu clanculum contracta,
quādiu parentes contra dixerint, non tam sint rescindenda,
quam ipso jure nullâ Clariss. Dn. Rennem. th. 49. Schneidevv. d.
p. 2. n. 39. cum seq. Beust. de Matrim. c. 45. VVesenb. de R. N. n. 3.
& 8. Luther. lib. de caus. matr. Philip. in Exam. Beza de divorc. Ad-
de Const. Aug. Elect. von Ethesachen. Const. Saxo Coburg. apud
Bechstad. de Condit. spons. fol. 232. VVurtenbergic. apud Bidenbach.
c. 1. & Civitat. nostræ Erfurdens. in Ord. Polit. tit. 26. Von heim-
lichen Verlobnissen. §. Wir wollen ibi. vnbündig/ vnfrästig/
von vnwürden vnd nschiltg sehn/ esc.

62. In tantum, ut et si jurisjurandi religione, vel qua alia
obre-

obtestatione & execratione fuerint firmata, nihilominus tam pro nullis sint habenda c. mulier. 32. q. 2. l. 5. C. de legib. c. non est obligatorium de R. J. in 6. argumento fortissimo Num. 30. v. 3. 4. 5. Harprecht. ad pr. Inst. de Nupt. n. 76. & seqq. Beust. de Matrim. c. 48.

63. Idemq; juris deficientibus Parentibus in personis propinquorum, tutorum & curatorum observari, videre licet ex plerorumq; locorum statutis, quale est Ducatus Luneburgici in Ordin. Cellensi anni 45. Electoratus Saxon. in Const. Aug. anni 55. tit. Von Pfarrherrn s. diewell ver. ohn ihr Eltern oder denen sie befohlen/ Vorwissen vnd Roth ic. Civit. nostræ Erfurd. in Ord. Polit. d. c. 26. s. Als setzen/ ver. vnd seiner Eltern/oder in man gel der oveselben/ der jentigen/ so an stett der Eltern seyn/ als Vormundere vnd andere nechstgesippen vnd angewandte Freunde/ &c. Minorumq; sponsalia propter dissensum Curatorum vel Propinquorum super statuto Erfurdensi saepius irrita pronunciata in scabinatu Jenensi testatur Clariss. Dn. Rennem. thes. 52. lit. e.

64. Accidentalia (supra thes. 41.) in qvibus legitimitas Consensus consistit, sunt, qvod cum sponsalia hodie solo consensu constent, ideo non tantom inter praesentes, sed etiam absentes, per nuncium, literas, procuratorem recte incauntur l. 4. l. fin. h. t. Duaren. in tit. solut. matrim. c. 2. Alber. Gentil. 2. de Nupt. 14. VVesenb. de sponsal. n. 6. modo procurator iste mandato speciali sit instructus l. 34. in pr. de R. N. Beust. de Matri. c. 43. Schrader. Practicab. qvæst. tit. 10. n. 49. in fin.

65. Sed & in praesens aut in futurum, pure, in diem, sub conditione & similibus modis concipi possunt tt. de condit. appos. c. pen. cum similib. de sponsal. sicut & reliqui contractus, qui consensu celebrantur l. 7. l. 41. de Contrah. empt. VVesenbec. d. loc. n. 6.

66. Qvod si pure & sine adjectione ullius conditionis

contrahuntur sponsalia, statim efficax inde nascitur obligatio & actio ad compellendum eum, qui nuptias consummare recusat. Panormit. in c. super X. de condit. adposit. Motz. de contr. tit. de divis. spes natal. n. 13.

67. Si sub conditione & aliquo casu, cuius eventus est incertus, ante existentiam conditionis spes tantum actionis est quæsita §. 4. Inst. de V. O. Impleta vero conditione, id quod erat spe, incipit competere re l. 213. de V. S. d. §. 4. Inst. de V.O. Vesenb. in Paratitl. de Contrah. empt. n. 10.

68. Dummodo illa conditio fuerit honesta & possibilis, quæ per naturam vel leges aliquando impleri possit, veluti dicunt te si parentibus meis placuerit, quo casu ante conditionis eventum nequæquam quis cogi potest ad consummandum matrimonium d. c. super eo de Condit. apposit. nisi ante conditionis eventum sponsus cognoscat sic desponsatam, quo casu non expectato conditionis eventu matrimonium efficitur purum, cum per copulam carnaliter à conditione recessum videatur c. per tuas &c. de illis de condit. app. Bechstad. de condit. spons. p. 1. c. 2. n. 7. Præjudicium vide apud Cypræ. de spons. c. 8. §. 2. n. 7.

69. Idq; usq; adeo verum est, ut et si sponsus ante copulam expressè protestetur, se à conditione recedere nolle, nihil ei profit protestatio, ut quæ facto sit contraria. Schneidev. p. 2. de Nupt. n. 36. Beust. de sponsal. c. 19. Cypræ. de sponsal. c. 8. §. 2. n. 5. secus tamen est, si prius sponsalibus renunciatum fuerit, cum enim ibi non reperiantur sponsalia, copula superveniens matrimonium inducere nequit Bechst. d. loc. n. 9.

70. Fallit supradicta assertio, si parentes ante carnis copulam contradixerint, & de contradictione illa certiores facti nihilominus concubuerint. Tunc enim cum nihil sit purum aut conditionale, quod talis concubitus confirmet, coitus carnis operari nihil potest. Glos. ad d. c. per tuas. in verbo sponsalibus. & c. ult. in fin. de sponsa. duor. arg. c. examinata. de Confirmat.

71. Si

71. Si filius adhuc sit sub potestate parentum. Licet enim tunc concubitus interveniat, quando talis quis sub praedicta conditione matrimonium promisit, tamen cum ex nondum emancipati parte consensus non fuerit integer *pr. Inst. de Nupt. l. 2. & 9. d. R. N.* conditio illa propter defectum consensus paterni purificari nequit. *Bechstadv. d. loc. n. 17.*

72. Si post carnis copulam Parentes vitiæ stupratori urgenti eam concedere nolint. Cum enim vitium illatum filiae potestate patria eam non eximat, Parentes cum dissentiendo & renuendi causas habere possint, licite vitiatam stupratori denegabunt *Cypræ. de sponsal. d. c. 10. §. 14. n. 1.*

73. Quid verò si sub impossibili conditione sponsalia sint contracta? Et quamvis hic pleriq; omnes inter conditiones impossibilis, vel turpes distingvant, ut, si contra matrimonii substantiam, sponsalia faciant irrita; si verojalias vel turpes, vel facto impossibilis, vel peregrinæ sint, tum pro non adiectis habeantur sponsalibus propter favorem matrimonii salvis. *Beust. de spons. c. 18. & seq. Covarr. p. 2. c. 3. §. 2. Schneiderv. part. 1. de spons. n. 35. & seq.* Qvia tamen illa distinctio non tantum à Ibus Civilibus penitus abhorret, sed etiam contra ipsam est matrimonii substantiam, merito eam abolendam putat *Clariss. Dn. Rennem. th. 59. lit. i.* ut sive sub turpi sive impossibili conditione contracta sint sponsalia, merito pro nullis sint habenda. *Vide etiam Bechstadv. de Constit. spons. p. 1. c. 5. 6. & seq.*

74. Finis sponsaliorum est, ut nuptiae h.e. conjunctio individua in sponsalibus per reciprocam interrogationem & responsionem, vel ab ipsis personis cōjungendis, vel aliis eorum nomine institutam promissa, ex aliquo temporis intervallo subseqvantur. *Vvesenb. in Parat. de sponsal. n. 5.*

75. Et hæc sint de causis sponsaliorum contrahendorum dicta, sequitur contractorum effectus. Sponsalibus contractis desponsatorum alter alteri ad nuptias ritè post adornandas est

das est obligatus, nec alter illorum pœnitere potest, nisi arrhas
qvas dedit, amittere velit l. fin. C. h. t. Beust. c. fin. de spons.

76. Sanè si nulla justa subsit causa, ob qvam nuptias de-
sponsatorum alter contrahere recusat, cogi potest ad illas con-
trahendas arg. l. 7. §. 1. de eo qvod cert. loc. l. 50. §. 8. de legat. i.
l. 112. de V. O. c. ex literis 10. de spons. c. de illis. 7. §. mulier de de-
sponsat. impub. Alb. Gentil. de Nupt. lib. 6. c. 2. & quidem vel eo
die, qui nuptiis ex conventione est dictus c. sicut. 22. de spons.
vel si dies definitus non sit, qvam primam sponso commo-
dum videbitur; dummodo si cum sponsa intra provinciam de-
gat, illud ultra biennium l. 2. C. de spons. & si in peregrinatio-
ne, ultra triennium non differat l. 2. C. de Repud. Nam si ultra
hoc tempus ducere eam supersederit, illa potest impunè alii
nubere d. l. 2. C. de spons. nisi etiam justa causa moram triennii
vel longiorem excuset l. 17. ff. eod. Tholosan. d. lib. 8. c. 2. n. 9.

77. Sunt & alii sponsaliorum effectus, ut hæc non qvi-
dem affinitatem, publicam tamen honestatem inducant inter
sponsum & cognatos sponsæ, & inter sponsam & sponsi co-
gnatos. §. si uxor Inst. de Nupt. l. 12. §. 1. ff. eod. l. 8. de Gradib. c.
si quis uxor. & c. si quis de sponsaverit 27. q. 2. Beust. de spons. c. fin.
qvod is qui secunda sponsalia contrahit, anteqvam prima fu-
erint soluta, efficiatur infamis l. 1. de his qui not. infam. Schra-
der. Practic. qvæst. d. tit. 10. n. 86. qvæ omnes hic perseqvi in-
stituti ratio non sinit. Paucula superaddemus de contrariis,
qvæ suntr.

78. Modi, quibus ritè contracta sponsalia dissolvuntur,
qui alii de J. Civili, alii Canonic. Jure Civili corruptis ac
perditis Civitatis Romanæ moribus flagitiosa & detestanda
repudiorum libertas adeo increbuerat, ut uni altero etiam in-
vito sine causa testatò tamen l. 9. de divert. liberum fuerit re-
nunciare sponsalia contracta l. 1. C. de spons. l. 6. & 10. ff. eod. l.
2. §. 2. de diuort. nec pœna ulla qvamvis promissa eo nomine
peti

peti potuerit. l. 134. de V. O. l. 2. C. de inutil. stipul. Hottom. de
Cast. Nupt. c. 4.

79. Qvæ repudiorum libertas de Jure Canonico aliquantum restricta & tantum ex probabili causa veluti propter utriusq; mutuum dissensum per c. præterea de spons. propter graves inimicitias & odia implacabilia d. c. præterea propter morbum contagiosum, incurabilem, abominabilem c. uit. de conj. lepr. c. qvemadmodum in pr. de jurejur. propter fornicationem & stuprum etiam violentum subsecutum d. c. qvemadmodum. propter defectum conditionum aut pactiōnum c. de illis de condit. appos. propter lapsum temporis c. sicut de sponsal. & definiq; qvo-
ties justa aliqua ratio svadet ē re ipsorum contrahentium non fore conjunctionem permitta. Duaren. ad tit. solut. matrim.
rubr. de sponsal. c. 4. in fin.

80. In Consistoriis verò Reformatarum Ecclesiastum hodie ferè penitus adempta: Jurene an injuria, videant ipsi, qvi judicem neq; debere, neq; posse repudium permittere clamant, qvi despontatos à se invicem capitalibus discordantes odiis, sub exilii carceris vel bonorum pœna nuptias s̄epe infaustas & in famas contrahete cogunt. Rectius eos facturos putarem cum Clariss. Dn. Renneman. th. ss. si qvod jure divino, naturali & Civili omnimodo & qvodammodo etiam jure Canonico datum est sponsis, id eis contra prædicta jura non denegarent, detrectantes ex causa sponsos sedulō potius monerent, qvam ut invitæ parti, qvod s̄epius in omnis vitæ perniciem vergit, exosam partem per vim brachii secularis ob-

truderent. Hæc brevissimē de sponsalibus ex Au-
toribus nostro seculo clarissimis hāc
vice pro ingenii tenuitate di-
cta sufficiant.

SOLI D E O G L O R I A.

Vā benē conjungit Fratres concordia? Munus
Hic respondentis, Präsidis ille subit.
Quām benē conveniunt iidem de fine laborum
Dum Patris exemplum pergit uterq; seqvi?
O factum felix, Pater, ò signanda lapillo
Res albo, & natis post imitanda tuis.
Ite bonis avibus, Fratres, Themis alma secundet
Qvod benē cœpistis, ter grave Juris opus.
Sed quoq; me comitem vestris adsciscite cæptis.
Gaudium ut in triplici constet honore Patris.

sic

Patri &

Fratribus suis Dilectissimis gratulabundus
ex Gym. Senat. acclamat

JOHAN: WILHELM. NORIN-
BERGIUS nunc Art. & Ling.
Studioſus.

86.

VDM

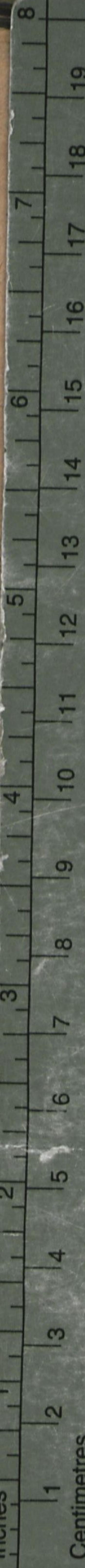

B.I.G.

Farbkarte #13

Black	White	3/Color	White	Magenta	Red	Yellow	Green	Cyan	Blue
-------	-------	---------	-------	---------	-----	--------	-------	------	------

V SPICE
ISCE JURIDICAS
ALIBVS
lissimi in Alma
demia ICTORUM
inis
S IDE
& Consultissimo
INO
GOTHCFRE-
RGIO I. V. D.
Collega dignissim &, Fra-
norando
um ad d. Mart.
tioni subjicio
ERICUS NORIN-
gia - Thuringus.
D I A
Stephani Mechleri, An. 1629.

41

5